

Sammanställning av partiernas svar om Sveriges skyldigheter enligt internationell rätt i förhållande till Israel och Palestina

Om denna enkät

Även om det råder bred politisk enighet i Sverige om vikten av att stödja internationell rätt och internationella domstolar, har det funnits en brist på tydlighet bland svenska företrädare när det gäller efterlevnaden av dessa domar i fråga om Israel och Palestina.

Mot denna bakgrund har sex svenska organisationer genomfört en enkätundersökning som riktar sig till de svenska riksdagspartierna.

Undersökningen har genomförts av Act Svenska kyrkan, Amnesty International Sverige, Diakonia, Human Rights Watch, Kristna Fredsrörelsen och Svenska Freds inför riksdagsvalet den 13 september 2026.

Enkäten skickades ut 16 april till samtliga riksdagspartier. Svaren från partierna inkom under perioden maj-juni 2026. Sju av åtta partier besvarade enkäten. Sverigedemokraterna svarade inte.

Innehåll

Översikt av partiernas ståndpunkter	3
Bred enighet bland alla svarande partier	4
Enighet bland fyra partier	5
Frågor med delade eller indirekta svar	7
Frågorna i sin helhet ställda till partierna och partiernas svar:	8
Fråga 1.	8
Kommentarer från partierna	9
Fråga 2.	11
Kommentarer från partierna	12
Fråga 3.	13
Kommentarer från partierna	14
Fråga 4.	15
Kommentarer från partierna	16
Fråga 5.	17
Kommentarer från partierna	18
Fråga 6.	19
Kommentarer från partierna	20
Fråga 7.	21
Kommentarer från partierna	22
Fråga 8.	23
Kommentarer från partierna	24
Fråga 9.	26
Kommentarer från partierna	27
Fråga 10.	29
Kommentarer från partierna	30
Fråga 11.	31
Kommentarer från partierna	31
Fråga 12.	32
Kommentarer från partierna	32
Övergripande svar på enkäten från partierna	33

Översikt av partiernas ståndpunkter

Matrisen nedan visar varje partis svar på alla tolv frågorna.
Frågorna i sin helhet finns från och med sida 8.

GRÖNT = JA,

RÖTT = NEJ,

GULT = inget direkt svar eller kommentar.

Fråga								
1. Ska Sverige stödja översyn av ekonomiska band för att upphöra med allt stöd till illegal ockupation?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT	RÖTT	GULT	GULT
2. Ska Sverige stötta ett EU-förbud mot handel och finansiellt stöd av bosättningar?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT	GRÖNT	GRÖNT	GULT
3. Ska Sverige införa förbud mot handel och finansiellt samarbete med illegala bosättningar?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	RÖTT	RÖTT	RÖTT	GULT
4. Ska Sverige verka för att suspendera handelsdelen av EU:s associationsavtal med Israel?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT	RÖTT	RÖTT	GULT
5. Ska Sverige stötta EU-sanktioner mot ministrar och tjänstemän?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT
6. Ska Sverige införa ensidiga reseförbud för ansvariga för folkrättsbrott?	GRÖNT	RÖTT	GRÖNT	GRÖNT	RÖTT	GRÖNT	GRÖNT	GULT
7. Ska Sverige verka för att bosättare undantas från EU:s visumfrihet?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	RÖTT	RÖTT	GULT	GULT
8. Ska Sverige stoppa all export av krigsmateriel till Israel?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	RÖTT	GULT	GULT	GULT	GULT
9. Ska Sverige stoppa importen av krigsmaterial från Israel	GRÖNT	RÖTT	GRÖNT	RÖTT	GULT	GULT	GULT	GULT
10. Ska Sverige återuppta kärnstöd till FN-organet UNRWA?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	RÖTT	RÖTT	RÖTT	GULT
11. Ska Sverige samarbeta fullt ut med ICC kring arresteringsorder?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT
12. Ska Sverige fördöma sanktioner från USA mot ICC och FNs tjänstemän?	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GRÖNT	GULT	GULT	GRÖNT	GULT

Partierna är sorterade utifrån SVT:s Väljarbarometer

Bred enighet bland alla svarande partier

Undersökningen visade på bred enighet i fyra frågor:

- **EU-sanktioner mot ministrar och tjänstemän som bär ansvar för allvarliga kränkningar av folkrätten**

Alla svarande partier är överens om att Sverige bör stödja införandet av riktade EU-sanktioner mot israeliska ministrar och tjänstemän som bär ansvaret för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och internationell rätt. Detta har varit under övervägande inom EU i flera år utan att den nödvändiga enhälligheten har uppnåtts.

- **Fullt samarbete med ICC om arresteringsorder**

Undersökningen visade på bred enighet om Sveriges skyldigheter gentemot internationella domstolar. Alla svarande partier är överens om att Sverige bör fullgöra sin skyldighet att samarbeta fullt ut med ICC och verkställa alla arresteringsorder som utfärdats av domstolen i alla ärenden som faller under domstolens jurisdiktion.

På frågan om Sverige bör fördöma USA:s sanktioner mot ICC-domare, palestinska människorättsorganisationer och FN:s särskilda rapportör Francesca Albanese svarade 5 av 7 (alla utom Kristdemokraterna och Liberalerna) JA. Kristdemokraterna (KD) och Liberalerna (L) gav inget direkt svar. KD uttryckte reservationer specifikt när det gäller Albanese, där de angav instämde i kritiken mot hennes brist på opartiskhet och M gjorde liknande kommentarer.

- **Ett EU-förbud mot handel och finansiellt samarbete med illegala bosättningar**

Alla svarande partier utom L svarade JA på frågan om EU, i enlighet med internationell rätt, bör införa ett förbud mot finansiellt samarbete och handel med Israels illegala bosättningar. Denna ståndpunkt har varit under övervägande inom EU i flera år utan att den nödvändiga enhälligheten har uppnåtts. Fyra partier anger att Sverige bör införa ett nationellt förbud – såsom Spanien, Belgien, Nederländerna och Irland har gjort – om EU inte kan enas om ett gemensamt förbud för hela unionen.

- **Ensidiga reseförbud för ansvariga för folkrättsbrott**

Miljöpartiet (MP), Vänsterpartiet (V), Centerpartiet (C), Kristdemokraterna (KD) och Moderaterna (M) ansåg att om EU inte agerar bör Sverige ensidigt utfärda inreseförbud för högt uppsatta tjänstemän som bär ansvar för brott i Gaza, illegala bosättningar och våld från bosättare genom flaggning i Schengens informationssystem. Socialdemokraterna (S) och Liberalerna (L) svarade NEJ. S hävdade att maximalt tryck bäst uppnås genom samordnade EU-åtgärder snarare än ensidiga svenska åtgärder. L vill att Sverige verkar för en gemensam europeisk linje.

Enighet bland fyra partier

På fyra frågor skilde sig svaren tydligt mellan partierna. Centerpartiet (C), Socialdemokraterna (S), Miljöpartiet (MP) och Vänsterpartiet (V) svarade JA på alla fyra och visade intresse för att ändra den svenska politiken. Kristdemokraterna (KD), Liberalerna (L) och Moderaterna (M) svarade NEJ eller gav inget direkt svar.

- **En omfattande översyn av Sveriges relationer med Israel**

C, S, MP och V ansåg att Sverige bör genomföra en översyn av sina relationer med Israel för att säkerställa att svenska offentliga och privata aktörer inte bidrar till att upprätthålla den olagliga situationen i det ockuperade palestinska området, i enlighet med Internationella domstolens rådgivande yttrande från juli 2024. En sådan översyn skulle kunna innebära att man granskar statens politiska beslut, affärsverksamhet, finansiella flöden och handel för att säkerställa att de överensstämmer med internationell rätt. Den skulle också kunna innebära en skärpning av regler och kontrollmekanismer för att förhindra att Sverige – direkt eller indirekt – bidrar till den olagliga situationen.

KD stödde inte en sådan översyn. L och M gav inget direkt svar. M hänvisade till EU:s differentieringspolitik, som skiljer mellan varor som producerats i Israel och sådana som producerats i bosättningarna, och som endast beviljar förmånligt handelsutrymme till de förstnämnda. L menar att produkter "från olagliga bosättningar bör kunna beläggas med höjda tullar".

- **Ett nationellt förbud mot handel med bosättningarna om EU inte kan enas**

C, S, MP och V ansåg att Sverige bör införa ett nationellt förbud mot handel och finansiellt samarbete med illegala israeliska bosättningar – i likhet med den linje som Spanien har valt – om EU inte kan nå en överenskommelse. KD, L och M menade att handelsfrågor bäst hanteras på EU-nivå och att Sverige inte bör agera ensidigt.

- **Upphävande av handelsavtalet mellan EU och Israel**

C, S, MP och V menade att Sverige bör verka för att EU upphäver handelsdelen i sitt associeringsavtal med Israel tills Israel uppfyller de skyldigheter som fastställs i Internationella domstolens rådgivande yttrande. KD och M svarade nej, och L att de inte vill verka för detta i nuläget.

KD framhöll att ett upphävande av handeln är ett mycket kraftfullt verktyg som bör reserveras för de allra mest akuta situationerna. De påpekade att regeringen redan hade öppnat dörren för att EU skulle överväga denna åtgärd i samband med den kraftigt försämrade humanitära situationen i Gaza – men att detta ”i slutändan inte visade sig nödvändigt”.

M uppgav att det inte finns tillräckligt stöd bland EU:s medlemsstater för denna åtgärd och att de istället verkar för ytterligare sanktioner mot extremistiska bosättare och höjda tullar på varor från bosättningarna.

L uppgav att de inte anser att ett upphävande av associeringsavtalet är rätt tillvägagångssätt just nu, och hävdade att EU istället bör använda riktade sanktioner mot extremistiska bosättare och personer som driver utvecklingen i fel riktning, samtidigt som man utnyttjar sina relationer med Israel för att utöva påtryckningar för fred, respekt för internationell rätt och en framtida tvåstatslösning.

- **Återinförande av kärnstödet till UNRWA**

C, S, MP och V ansåg att Sverige bör återinföra långsiktigt kärnstöd till UNRWA, med anledning av Internationella domstolens (ICJ) rådgivande yttrande från oktober 2025, där man konstaterade att UNRWA spelar en oundgänglig roll i Gaza och att anklagelserna mot organisationen är ogrundade. KD, L och M svarade nej och påpekade att stödet har omdirigerats till andra humanitära aktörer. KD och L hänvisade också till farhågor om organisationens styrning.

Frågor med delade eller indirekta svar

- **Vapenexport**

MP, V och S ansåg att Sverige bör upphöra med all krigsmaterielexport till Israel. C ansåg att exporten bör fortsätta. KD, L och M gav inget direkt JA eller NEJ, utan påpekade att Inspektionen för strategiska produkter (ISP) bedömer varje ärende individuellt och att inga nya exporttillstånd har beviljats sedan oktober 2023.

- **Vapenimport**

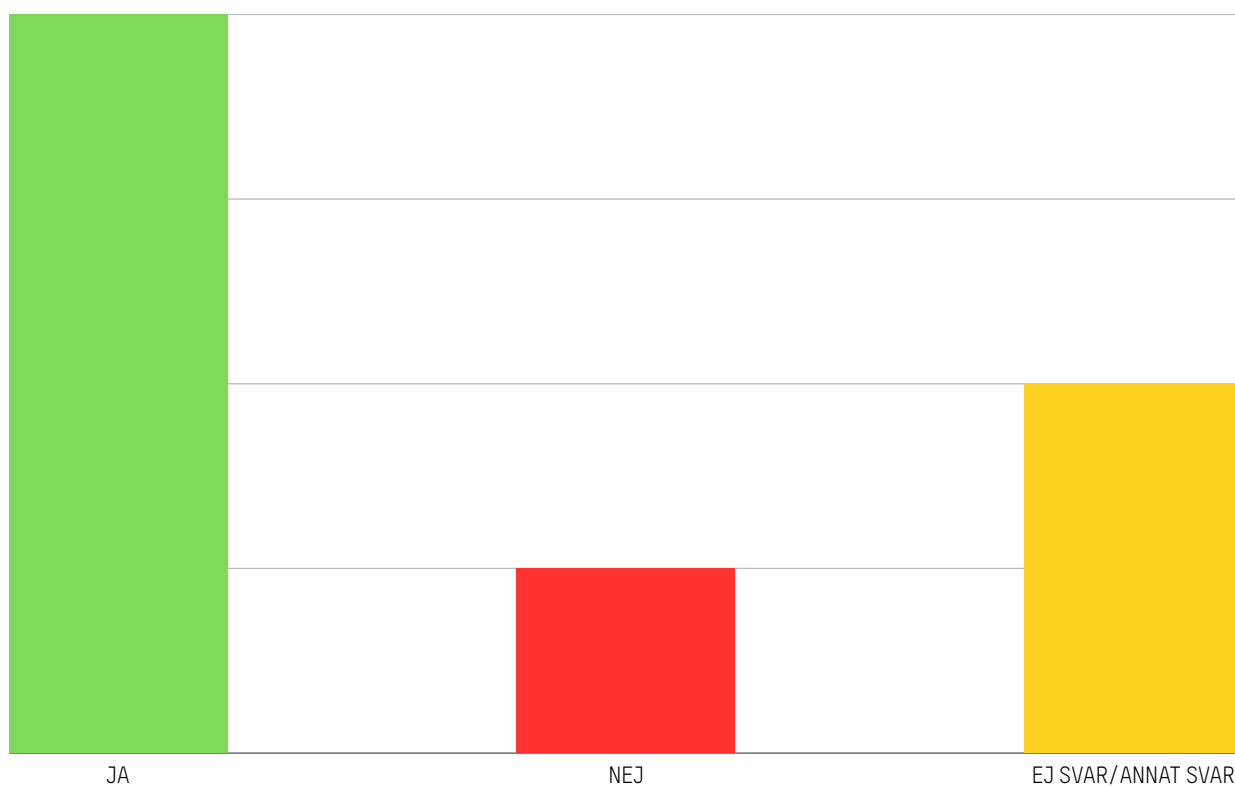
MP och V menade att Sverige borde upphöra med importen av krigsmateriel från israeliska vapenföretag. C och S menade att importen borde fortsätta och hänvisade till det svenska försvarets beroende av import från Israel. KD, L och M gav inget direkt JA eller NEJ. KD och L hänvisade till hänsyn till nationell säkerhet.

Frågorna i sin helhet ställda till partierna och partiernas svar:

Fråga 1.

Anser ert parti att Sverige, i enlighet med ICJ:s rådgivande yttrande från juli 2024, ska göra en översyn för att säkerställa att svenska offentliga och privata aktörer inte bidrar till att upprätthålla den olagliga situationen i det ockuperade palestinska området?

En sådan översyn kan handla om att se över statens politiska beslut, företagsverksamhet, ekonomiska flöden och handel för att säkerställa att de följer internationell rätt. Den kan också innebära att stärka regler och kontrollmekanismer för att förhindra att Sverige – direkt eller indirekt – medverkar till den olagliga situationen.

JA: Centerpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ: Kristdemokraterna

EJ SVAR ELLER ANNAT SVAR: Moderaterna, Liberalerna

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Centerpartiets utrikespolitik vilar på ett konsekvent försvar av folkrätten och de mänskliga rättigheterna. ICJ:s rådgivande yttrande bekräftar det vi länge har argumenterat för: Sverige och andra stater har en skyldighet att agera. Vi har redan föreslagit konkreta åtgärder som sanktioner och importstopp för varor från illegala bosättningar på EU-nivå. Inga svenska aktörer, varken offentliga eller privata, ska bidra till att upprätthålla den olagliga situationen. Strafffrihet för brott mot internationell rätt får inte accepteras.

Kristdemokraterna:

En sådan fullständig översyn bör ske på förekommen anledning, och vi bedömer inte att så är fallet kopplat till svenska organisationer. Vi ser således inget behov av detta.

Liberalerna:

Liberalerna anser att Israels bosättningspolitik på Västbanken strider mot folkrätten och att våldsamma extremistiska bosättare måste motarbetas. Det ökade bosättarvåldet och den omfattande expansionen av bosättningar undergräver en framtida tvåstatslösning. Vi anser att produkterna från olagliga bosättningar bör kunna beläggas med höjda tullar.

Moderaterna:

Moderaterna vill att EU-kommissionen ska presentera optioner för EU:s medlemsstater på hur differentieringspolitiken – som ska se till så att Israel och det ockuperade palestinska området särskiljs – kan skärpas. Detta görs bäst på EU-nivå, eftersom EU har en gemensam inre marknad och handelspolitik.

Socialdemokraterna:

Under mandatperioden har vi krävt att regeringen tar initiativ till en nationell lagstiftning för att förbjuda import av bosättarvaror till Sverige. Vi kan konstatera att den nuvarande regeringen inte har visat något intresse för sådana åtgärder. Vi har också krävt att EU:s sanktioner mot bosättarrörelsen utvidgas avsevärt.

Vänsterpartiet:

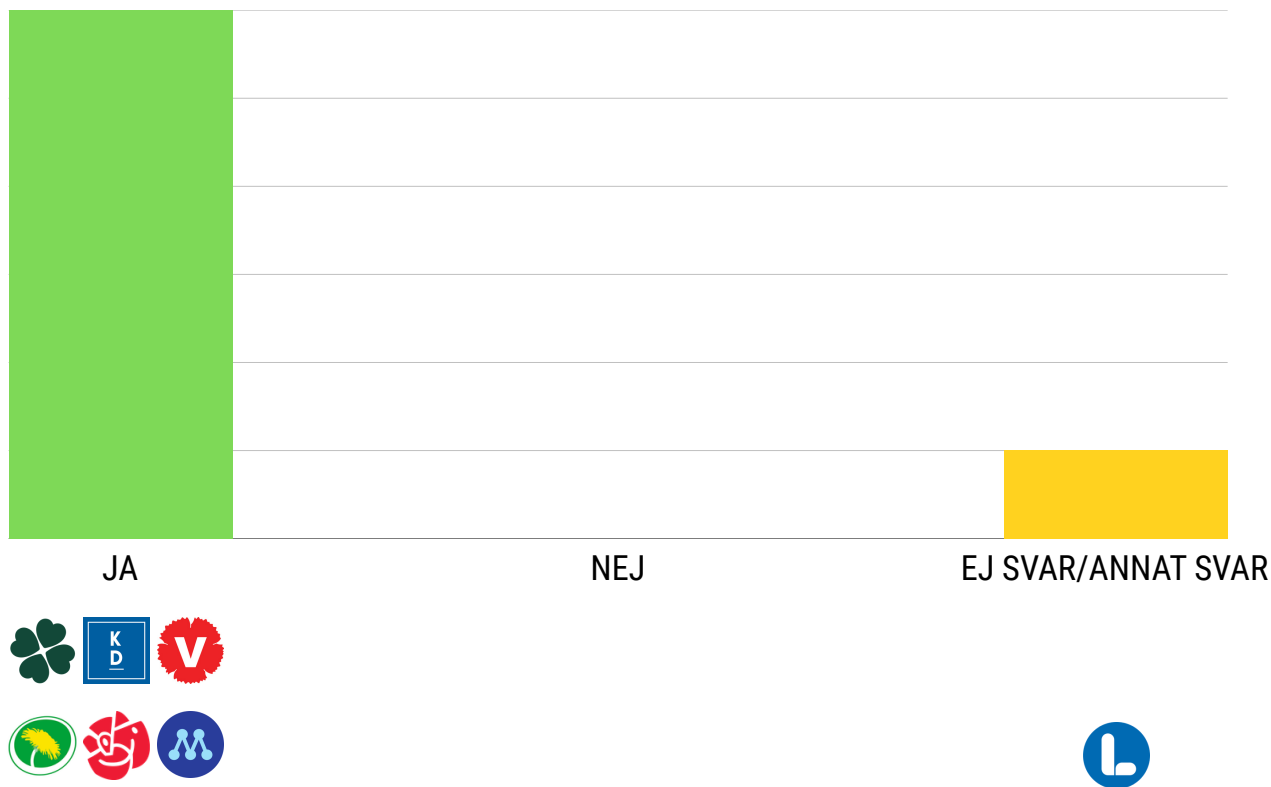
Sverige ska inte legitimera folkrättsbrott eller bidra ekonomiskt till att ockupationen upprätthålls. Vi menar att Sverige ska driva på för att EU suspenderar det nuvarande associeringsavtalet med Israel så länge Israel inte respekterar fredsavtalet, avvecklar bosättningarna och vägspärrarna på ockuperat område, avbryter blockaden av Gaza och upphör med byggandet av muren på Västbanken.

Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU infört mot Ryssland sedan starten av kriget mot Ukraina. Vi vill se en lagstiftning som förbjuder svenska företag och investerare att bedriva ekonomiskt samarbete i form av investeringar i illegala bosättningar och dess verksamheter. Varor från Israels illegala bosättningar bör stoppas från att komma in på EU:s inre marknad. Sverige ska avbryta allt militärt samarbete med Israel.

Fråga 2.

Anser ert parti att Sverige och EU, i enlighet med internationell rätt, ska införa ett förbud mot finansiellt samarbete och handel med Israels illegala bosättningar?

Internationella domstolens (ICJ) rådgivande yttrande från juli 2024 fastslår att FN:s medlemsländer måste säkerställa att "handel och investeringar inte bidrar till att upprätthålla den olagliga situationen". För Sveriges del innebär detta ett ansvar att inte på något sätt bidra till att erkänna eller legitimera denna olagliga situation.

JA: Centerpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Moderaterna

NEJ:

EJ SVAR ELLER ANNAT SVAR: Liberalerna

Om ja på frågan ovan, hur avser ert parti att agera för att få till stånd ett sådant förbud?

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Vi anser att Sverige i första hand ska driva på för ett gemensamt och verkningsfullt förbud inom hela EU. Om detta blockeras av ett veto från ett annat medlemsland är vi redo att pröva att tillsammans med andra likasinnade länder införa ett nationellt importstopp.

Kristdemokraterna:

Regeringen arbetar för att EU ska införa extra tullar och exportcertifikat på varor från de olagliga bosättningarna på Västbanken. Detta innebär i praktiken ett exportförbud.

Liberalerna:

Inte för ett generellt handelsförbud. Däremot har vi ställt oss bakom riktade sanktioner mot extremistiska israeliska ministrar och våldsamma bosättare.

Moderaterna:

Regeringen har föreslagit åtgärder i form av ökad differentieringspolitik av just denna anledning.

Socialdemokraterna:

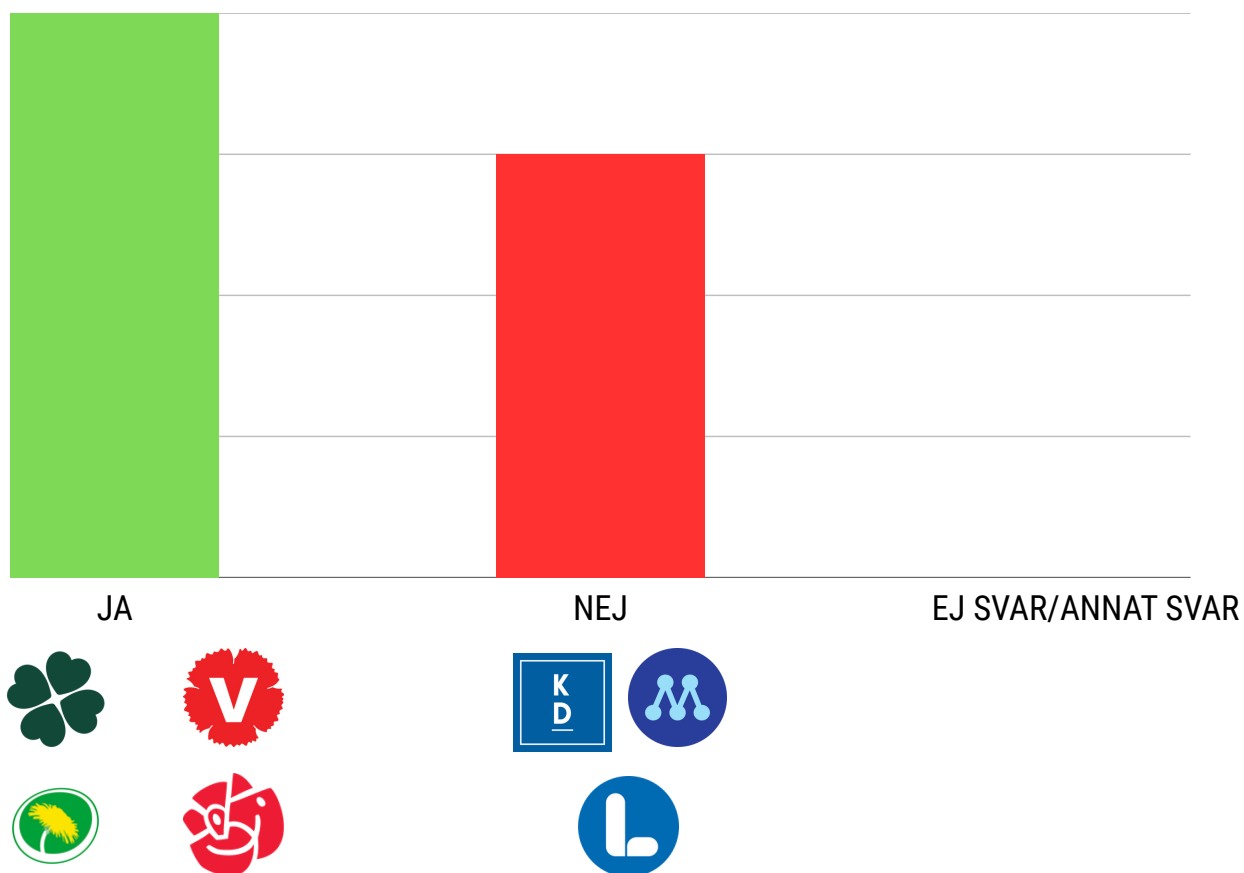
För att sätta press på Israel vill vi att EU ska pausa handelsavtalet med Israel tills dess att de följer krav från internationella domstolen, att EU:s sanktioner mot bosättarrörelsen utvidgas avsevärt, och att alla varor från illegala bosättningar stoppas från EU:s inre marknad. I väntan på att EU agerar i denna riktning har vi krävt att regeringen tar initiativ till en nationell lagstiftning för att förbjuda import av bosättarvaror till Sverige.

Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet vill se en lagstiftning som förbjuder svenska företag och investerare att bedriva ekonomiskt samarbete i form av investeringar i illegala bosättningar och dess verksamheter. Vi driver detta i riksdagen. Varor från Israels illegala bosättningar bör stoppas från att komma in på EU:s inre marknad. Visumfriheten till EU för israeler bör slopas och israeliska bosättare bör helt nekas inresa. EU införde 2024 sanktioner mot vissa personer i den militanta israeliska bosättarrörelsen. Vänsterpartiet vill se en kraftig utökning av dessa. Vi menar också att det finns goda skäl för att föra upp den militanta bosättarrörelsen på EU:s terrorlista.

Fråga 3.

Anser ert parti att Sverige, i likhet med länder som Spanien, ska införa ett nationellt svenskt förbud mot finansiellt samarbete och handel med illegala bosättningar om EU inte kan enas om ett sådant förbud?

JA: Centerpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ: Kristdemokraterna Liberalerna Moderaterna

EJ SVAR ELLER ANNAT SVAR:

Kommentarer från partierna:

Kristdemokraterna:

Frågan är en handels- och utrikespolitisk fråga som därmed har stor bäring på EU-samarbetet. Vi ser det som såväl önskvärt som naturligt att frågan också hanteras inom ramen för detta.

Liberalerna:

Handelspolitik är en EU-kompetens. Sverige bör inte ensamt införa nationella handelsförbud, utan agera tillsammans med EU.

Moderaterna:

Detta är en fråga där det är relevant med ett EU-gemensamt beslut.

Socialdemokraterna:

Vår bedömning är att det är genom ett samlat agerande från EU:s medlemsstater som maximal press bäst uppnås. Den nuvarande regeringen har dock valt att vara passiva i denna fråga. Sverige bör agera tillsammans med likasinnade medlemsstater för att få till ett beslut på EU-nivå. Men tills det sker vill vi att den nuvarande regeringen tar initiativ till en nationell lagstiftning för att förbjuda import av bosättarvaror till Sverige. Vi kräver också att EU:s sanktioner mot bosättarrörelsen utvidgas avsevärt, och att alla varor från illegala bosättningar stoppas från EU:s inre marknad.

Vänsterpartiet:

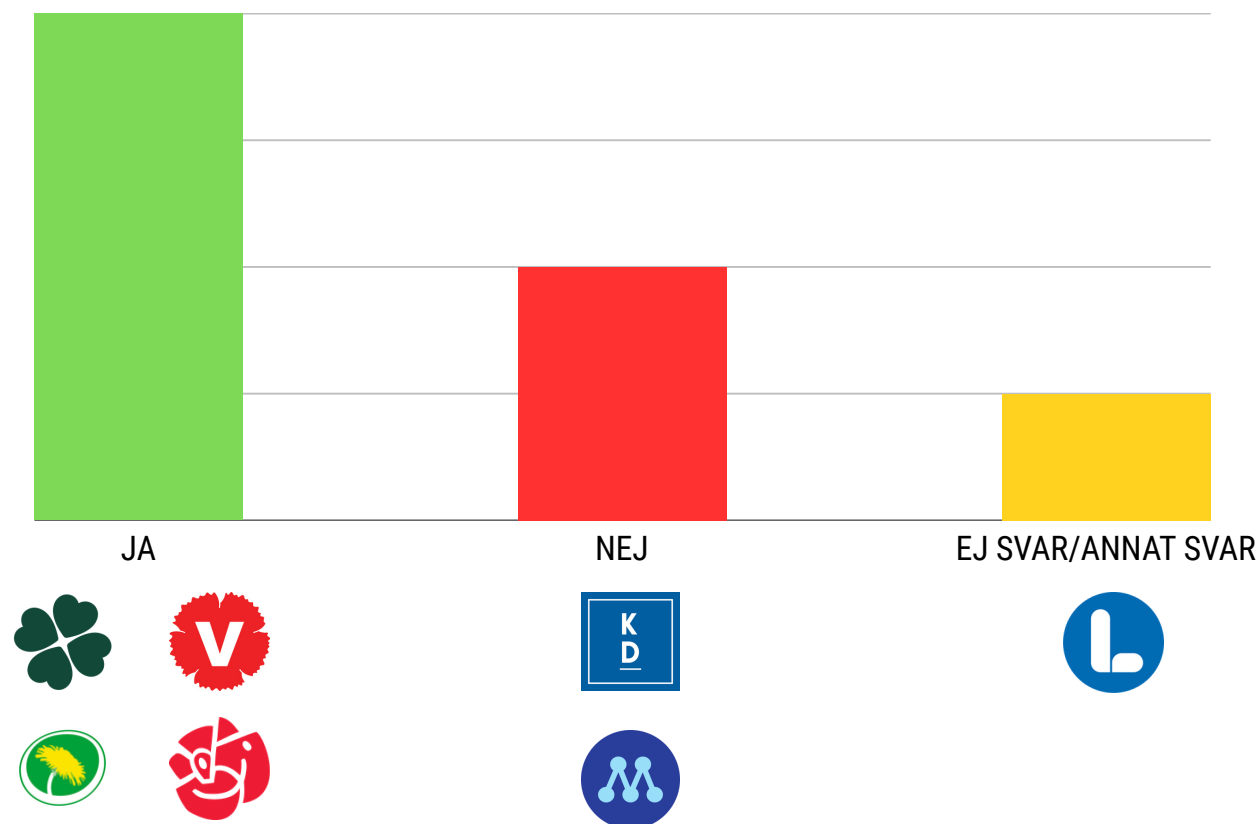
Vi vill se en lagstiftning som förbjuder svenska företag och investerare att bedriva ekonomiskt samarbete i form av investeringar i illegala bosättningar och dess verksamheter.

Miljöpartiet:

JA. Vi har länge påtalat att det inte finns något hinder för att Sverige själva tar ett sådant initiativ och samtidigt fortsätter verka för ett förbud på EU-nivå.

Fråga 4.

Anser ert parti att Sverige bör verka för att EU suspenderar handelsdelen i associationsavtalet mellan EU och Israel till dess att Israel följer ICJ:s rådgivande yttrande om den olagliga ockupationen?

JA: Centerpartiet Miljöpartiet Socialdemokraterna Vänsterpartiet

NEJ: Kristdemokraterna, Moderaterna

EJ SVAR ELLER ANNAT SVAR: Liberalerna

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Centerpartiet vill pausa hela associationsavtalet, inte bara handelsdelen.

Kristdemokraterna:

Suspendering av handel är ett mycket kraftfullt verktyg som ska reserveras för de mest akuta situationerna. Av detta skäl öppnade också regeringen för att EU skulle överväga denna åtgärd i samband med den kraftigt försämrade humanitära situationen i Gaza, vilket i slutändan inte visade sig behövas.

Liberalerna:

Liberalerna anser att Israels bosättningar strider mot folkrätten och att Israel måste leva upp till internationell rätt och skydda civila. Däremot anser vi inte att ett suspenderat associationsavtal är rätt väg i nuläget. EU bör i första hand använda riktade åtgärder och sanktioner mot extremistiska bosättare och individer som driver på utvecklingen i fel riktning. EU ska använda relationen med Israel för att sätta press för fred, respekt för internationell rätt och en framtida tvåstatslösning.

Moderaterna:

Det finns inte tillräckligt stöd bland EU:s medlemsstater för denna åtgärd, och den moderatledda regeringen driver därför på för andra åtgärder som har större utsikt att gå igenom såsom ytterligare sanktioner mot extremistiska israeliska bosättare och höjda tullar på bosättningsvaror, som enligt internationell rätt inte ska åtnjuta samma tullförmåner som israeliska varor under EU:s associeringsavtal med Israel.

Socialdemokraterna:

Vi kräver att EU fryser associationsavtalet med Israel så länge landet inte följer ICJ:s utlåtanden. Den nuvarande regeringen var länge varit passiv och intog en otydlig linje. Först efter långvariga påtryckningar har bytte de ståndpunkt om EU:s handelsavtal med Israel, men regeringen är splittrad. Sverige bör agera mer kraftfullt tillsammans med likasinnade medlemsstater för att få till ett beslut på EU-nivå.

Vänsterpartiet:

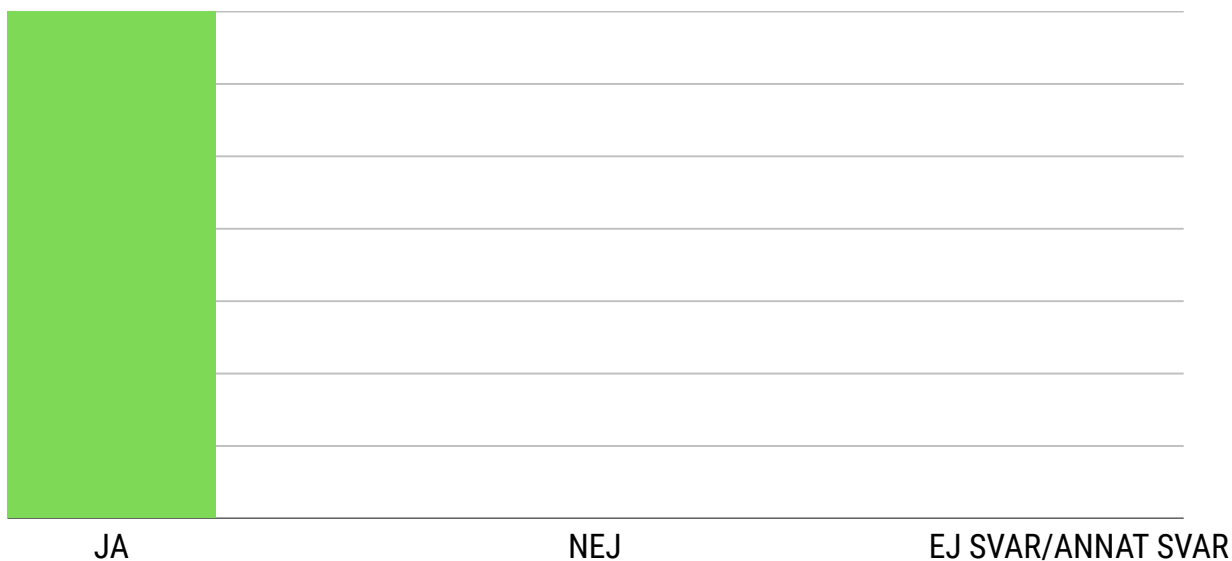
Vi menar att EU ska suspendera det nuvarande associeringsavtalet så länge Israel inte respekterar fredsavtalet, avvecklar bosättningarna och vägspärrarna på ockuperat område, avbryter blockaden av Gaza och upphör med byggandet av muren på Västbanken.

Miljöpartiet:

JA, vi anser att associationsavtalet bör pausas tills dess att Israel lever upp till artikel två om respekt för mänskliga rättigheter.

Fråga 5.

Anser ert parti att Sverige bör stödja införandet av riktade EU-sanktioner mot israeliska ministrar och tjänstemän som är ansvariga för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och folkrätten?

JA: Centerpartiet, Miljöpartiet, Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ:

EJ SVAR ANNAT SVAR:

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Straffrihet får inte råda vid folkrättsbrott. Centerpartiet har länge drivit på för EU-sanktioner mot israeliska ministrar, både för kriget i Gaza och för illegala bosätтарaktiviteter.

Kristdemokraterna:

Kristdemokraterna stödjer sanktioner mot extremistiska bosättare, inklusive mot extremistiska israeliska ministrar. Detta omfattar allvarliga brott mot mänskliga rättigheter men även i fallet om man bedriver en olaglig bosättningspolitik.

Liberalerna:

Liberalerna står bakom riktade sanktioner mot personer som bär ansvar för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och folkrätten, oavsett land. Vi har tidigare ställt oss bakom riktade sanktioner mot extremistiska israeliska ministrar. Under Gazakriget lyfte vi särskilt fram säkerhetsminister Itamar Ben-Gvir och finansminister Bezalel Smotrich, vars extrema och krigshetsande uttalanden är djupt oacceptabla. EU har redan sanktionerat våldsamma israeliska bosättare, och vi menar att även politiska beslutsfattare ska kunna omfattas av riktade sanktioner när de bidrar till grova övergrepp eller undergräver folkrätten.

Moderaterna:

Sverige är pådrivande för att införa EU-sanktioner mot extremistiska ministrar som driver på för en olaglig bosättningspolitik och aktivt motverkar en framtida tvåstatslösning. Sverige fortsätter dessutom att agera för beslut om ytterligare EU-sanktioner mot extremistiska bosättare som utför våldsdåd mot civila.

Socialdemokraterna:

Sverige måste aktivt stödja internationella rättsliga institutioner som ICC och ICJ och dess rättsprocesser för att motverka straffrihet gentemot alla aktörer i konflikten. Vidare bör Sverige agera för införandet av riktade EU-sanktioner mot israeliska ministrar och tjänstemän.

Vänsterpartiet:

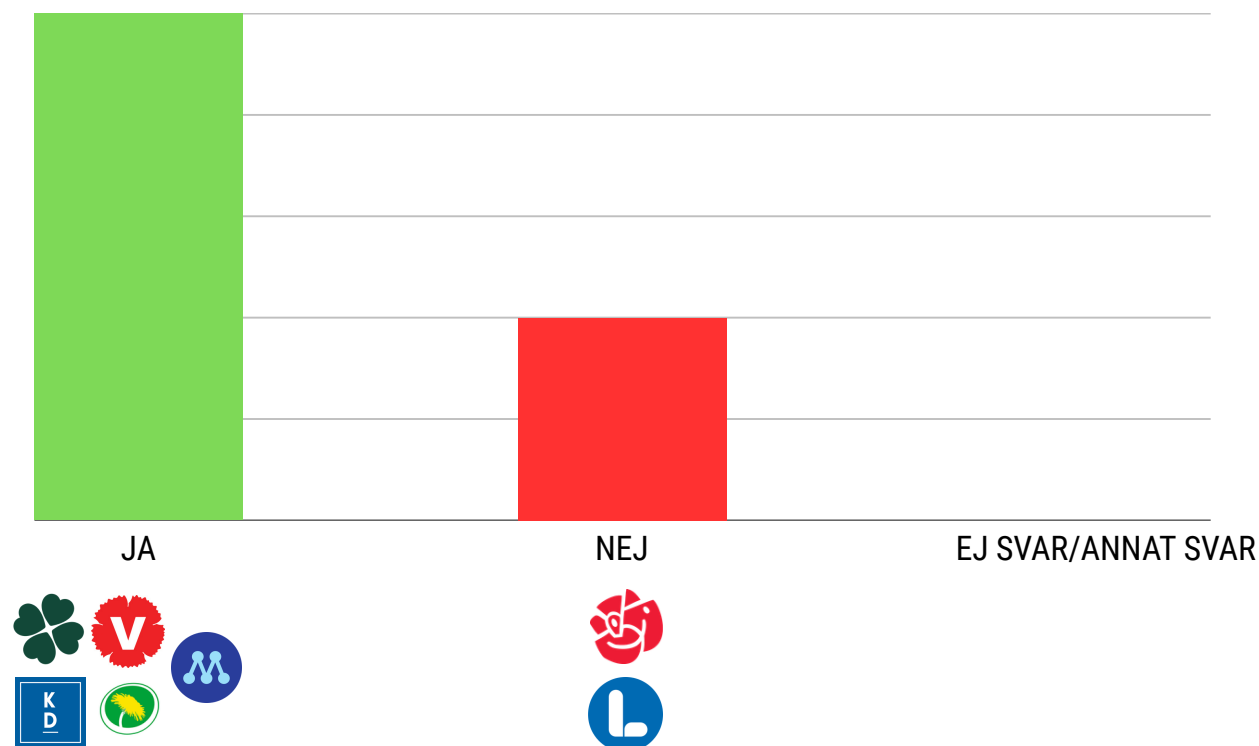
Vänsterpartiet vill också se en kraftig utökning av sanktioner mot vissa personer i den militanta israeliska bosättarrörelsen. Vi menar också att det finns goda skäl för att föra upp den militanta bosättarrörelsen på EU:s terrorlista.

Miljöpartiet:

JA, vi vill se sanktioner mot ansvariga ministrar, högt uppsatta militärer och andra företrädare som medverkar till allvarliga folkrättsbrott och människorättskränkningar.

Fråga 6.

Anser ert parti att Sverige, om EU inte agerar, ensidigt ska utfärda inreseförbud för högprioriterade tjänstemän ansvariga för brott i Gaza, illegala bosättningar och bosättningsvård genom flaggning i Schengen Information System?

JA: Centerpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Moderaterna

NEJ: Liberalerna, Socialdemokraterna

EJ SVAR ANNAT SVAR:

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Vi driver alltid på i första hand för gemensamma lösningar på EU-nivå, men vi vill se ett sådant inreseförbud för tjänstemän utpekade för brott av ICC.

Kristdemokraterna:

Det är en rimlig princip att utfärda inreseförbud mot individer som har begått brott mot internationell rätt, förutsatt att detta också kan påvisas.

Liberalerna:

Liberalerna anser att sanktioner och inreseförbud mot individer som bär ansvar för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter ska kunna användas. Sverige bör inte ensidigt använda Schengensystemet för nationella speciallösningar, utan verka för en gemensam europeisk linje mot individer som undergräver en framtida tvåstatslösning.

Socialdemokraterna:

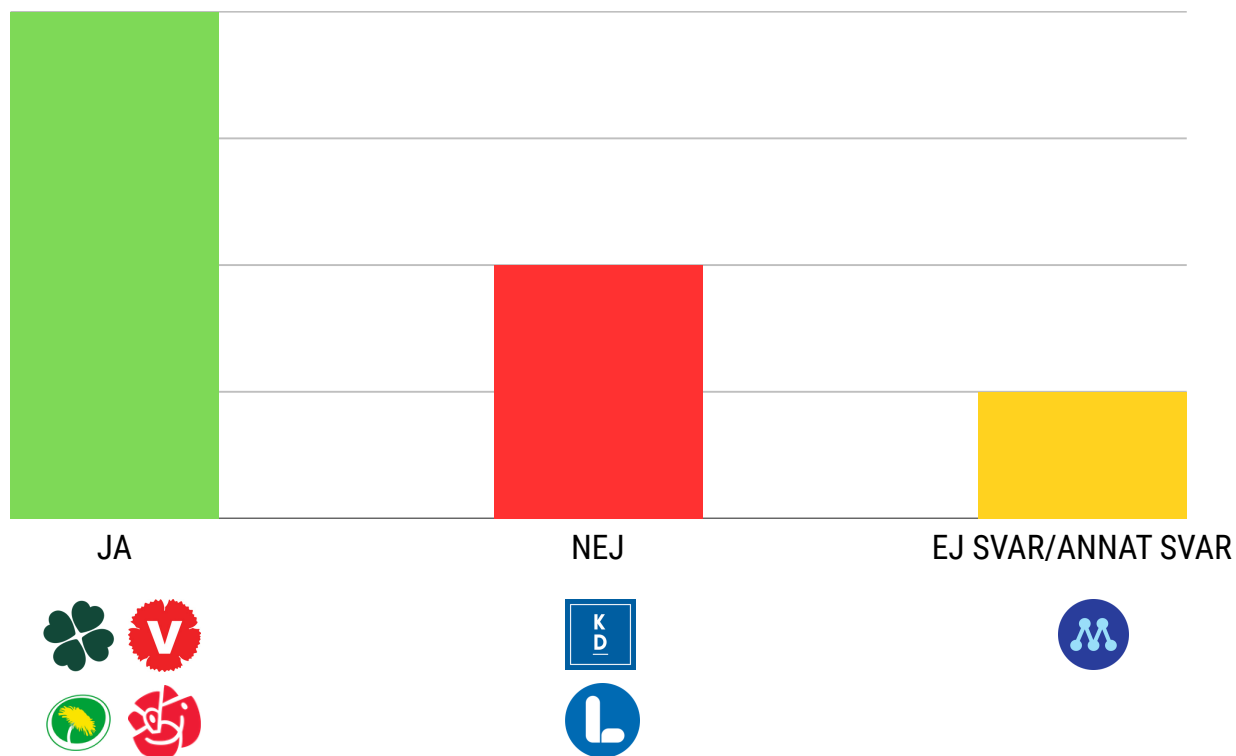
Vår bedömning är att det är genom ett samlat agerande från EU:s medlemsstater som maximal press bäst uppnås. Den nuvarande regeringen har dock valt att vara passiva i denna fråga. Sverige bör agera tillsammans med likasinnade medlemsstater för att få till ett beslut på EU-nivå.

Vänsterpartiet:

Om inte EU förmår agera bör Sverige gå före. Vi vill också se en kraftig utökning av sanktioner mot vissa personer i den militanta israeliska bosättarrörelsen. Vi menar också att det finns goda skäl för att föra upp den militanta bosättarrörelsen på EU:s terrorlista.

Fråga 7.

Anser ert parti, i linje med staters skyldighet att inte erkänna israelisk myndighetsutövning på ockuperat område, att Sverige bör verka för att bosättare (medborgare som har adress i bosättningar) undantas från EU:s visumfrihet, alternativt att resehandlingar utfärdade i illegala bosättningar inte behandlas som giltiga?

JA: Centerpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ: Kristdemokraterna, Liberalerna

EJ SVAR ANNAT SVAR: Moderaterna

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Resehandlingar utfärdade i illegala bosättningar bör inte behandlas som giltiga.

Kristdemokraterna:

Visumfrihet regleras utifrån medborgarskap och inte boendeplats. Alla israeler omfattas av detta, förutsatt att inreseförbud av särskilda skäl inte utfärdats gentemot specifika individer.

Liberalerna:

Liberalerna erkänner inte de israeliska bosättningarna som lagliga enligt folkrätten. Samtidigt anser vi att sanktioner och restriktioner bör riktas mot personer ansvariga för våld och övergrepp. Vi har inga förslag om att generellt begränsa civila individers visumfrihet baserat på bostadsadress.

Moderaterna:

Moderaterna driver på för ytterligare sanktioner mot extremistiska bosättare som utför våldsdåd mot civila. EU:s sanktioner mot dessa omfattar bl.a. inreseförbud till unionen.

Socialdemokraterna:

Vi vill att EU:s sanktioner mot bosättarrörelsen utvidgas avsevärt.

Vänsterpartiet:

Vi tycker att Visumfriheten till EU för israeler bör slopas och att israeliska bosättare helt ska nekas inresa. Vi menar också att det finns goda skäl för att föra upp den militanta bosättarrörelsen på EU:s terrorlista.

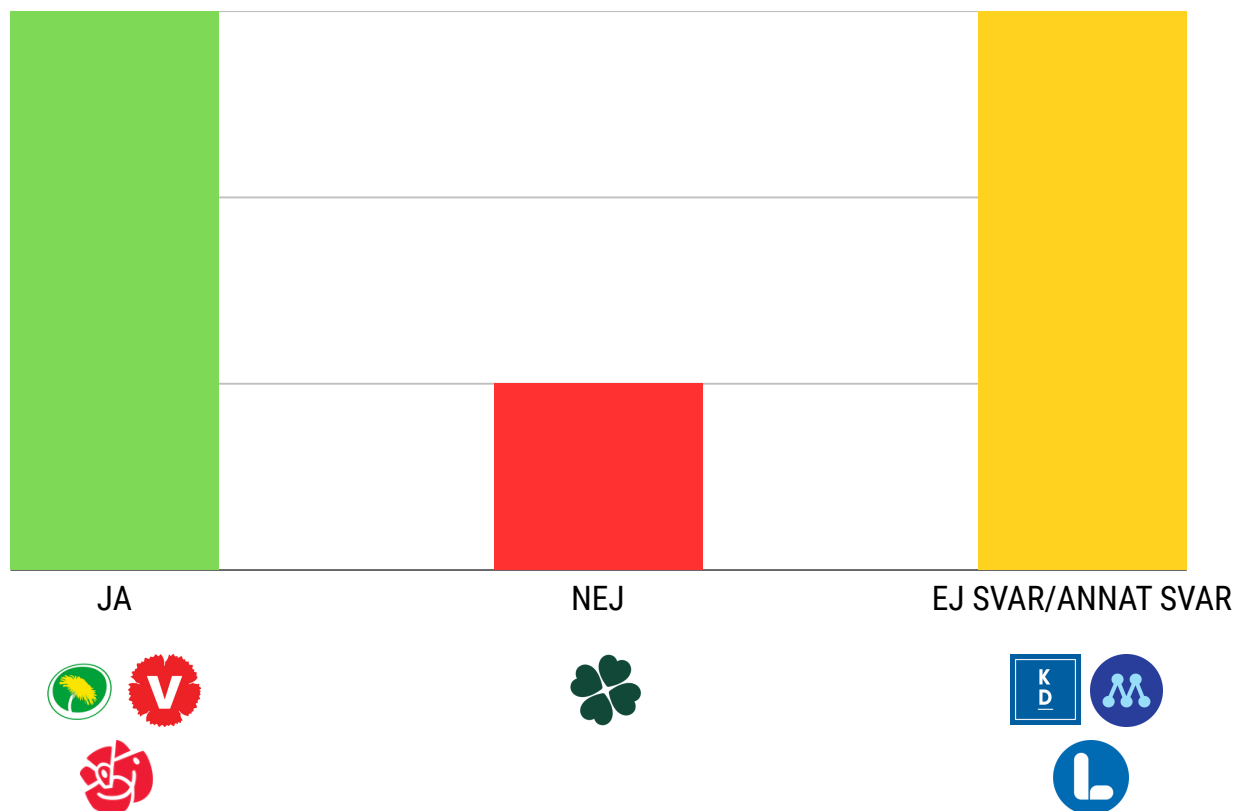
Miljöpartiet:

JA. Vi vill också att Sverige ger ambassaden i uppdrag att inventera hur många svenskar som bor i bosättningar, något som regeringen tyvärr är negativa till:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svar-pa-skriftligfraga/svenskar-pa-ockuperat-omrade_hd12529/

Fråga 8.

Mot bakgrund av väldokumenterade brott av Israel mot folkrätten och risken för medskyldighet till dessa brott, anser ert parti att Sverige ska stoppa all export av krigsmateriel till Israel?

JA: Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ: Centerpartiet

EJ SVAR ANNAT SVAR: Liberalerna, Kristdemokraterna, Moderaterna

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Den svenska försvarsindustrin har ett beroende av viss import från israeliska företag. Ett omedelbart stopp för import skulle kunna få konsekvenser för Sveriges egen försvarsförmåga och materielförsörjning. Vi ser att försvaret av Sverige alltid är prioriterat. Däremot behöver sådana tillstånd noga ses över och bedömas från fall till fall.

Kristdemokraterna:

Handeln är relativt begränsad. Exporten rör produkter med dubbla användningsområden och importen primärt digitala ledningssystem. De svenska försvarsbehoven är här vägledande. Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP) tar ställning i varje enskilt fall utifrån gällande regelverk, som begränsar exporten till krigförande länder.

Liberalerna:

Liberalerna anser att Sverige som princip ska kunna exportera försvarsmateriel till demokratier. Demokratier måste kunna försvara sig, särskilt i en tid när auktoritära stater rustar upp och hotar internationell säkerhet. Samtidigt måste varje exportprovning granskas noggrant av ISP och följa svensk lagstiftning och EU-regler. Svensk försvarsmateriel ska inte bidra till brott mot de mänskliga rättigheterna. Provningarna måste vara restriktiva, särskilt mot bakgrund av hur företrädare för Israels nuvarande regering uttryckt sig om palestinier, bosättningar på västbanken och kriget i Gaza. ISP har inte beviljat några nya tillstånd för krigsmaterielexport till Israel sedan oktober 2023.

Moderaterna:

Export av svensk krigsmateriel prövas utifrån ett mycket strikt regelverk som Moderaterna står bakom. Den export som förekommer till Israel består av avslutande följdleveranser till privata företag av komponenter som vid den ursprungliga leveransen inte utgjorde krigsmateriel. Inget utförseltillstånd för försäljning till Israel har utfärdats sedan oktober 2023. Sverige har inte beviljat tillstånd för försäljning av krigsmateriel till den israeliska försvarsmakten eller andra statliga aktörer i Israel sedan 1950-talet.

Socialdemokraterna:

Vi vill inte se någon vapenexport till Israel. Sverige har inte heller beviljat nya tillstånd för försäljning av krigsmateriel till den israeliska Försvarsmakten eller andra statliga aktörer i Israel sedan 1950-talet. Vi har tillsammans med V och MP krävt att regeringen stoppar exporten av rödpunktsikten till Israel.

Kommentarer från partierna:

Vänsterpartiet:

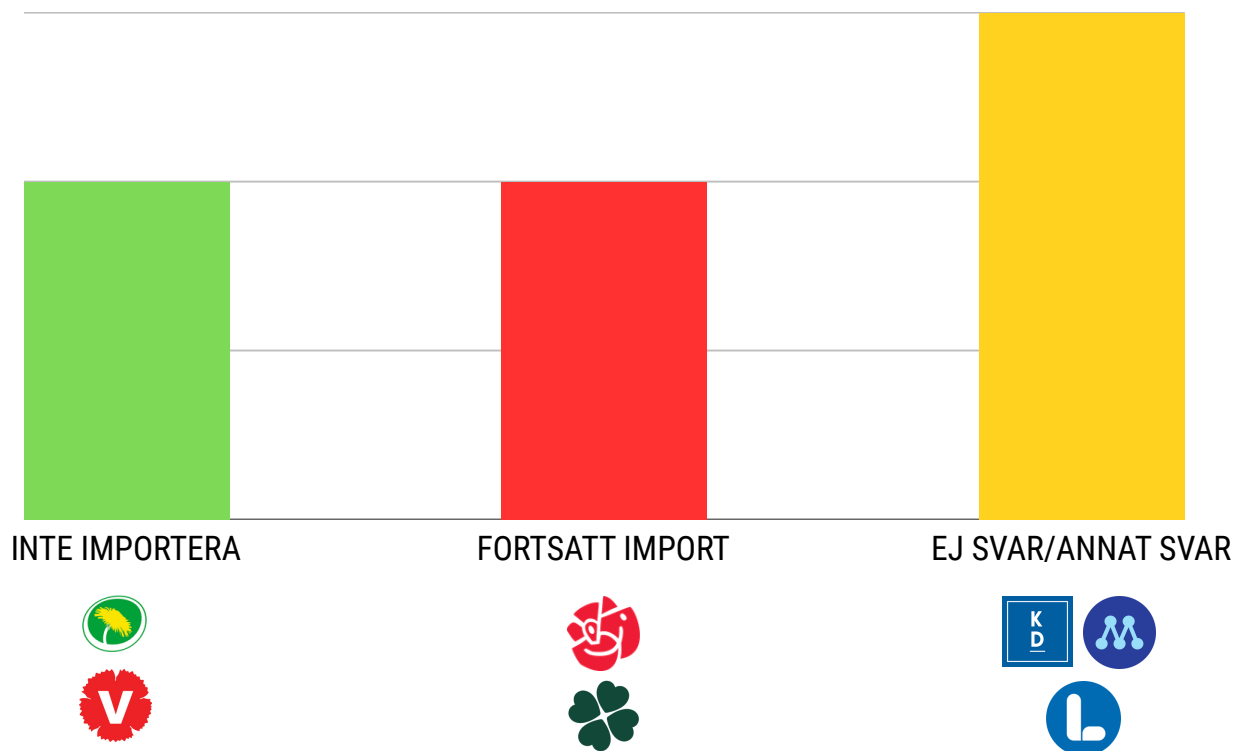
Att strypa vapentillförseln är ett effektivt verktyg för att sätta press på alla parter. All vapenexport från EU-länderna till Israel måste upphöra. Sverige bör därför ta initiativ till ett vapenembargo inom EU och FN. Sverige bör stoppa all vapenhandel, (både export och import), kalla hem försvarsattachén från Tel Aviv och avbryta allt militärt samarbete med Israel. Vi vill också se en lagstiftning som förbjuder landning/dockning vid svenska flygplatser och hamnar för transporter av krigsmateriel till Israel.

Miljöpartiet:

Att följdleveranser fortsätter till Israel trots ett exportstopp infördes 2023 är ett tydligt exempel på varför svensk vapenexportlagstiftning måste skärpas ytterligare, något vi aktivt driver.

Fråga 9.

Anser ert parti att Sverige ska importera krigsmateriel från israeliska vapenföretag som bidrar till Israels brott mot internationell rätt i det ockuperade palestinska området?

INTE IMPORTERA: Miljöpartiet, Vänsterpartiet

FORTSATT IMPORT: Centerpartiet, Socialdemokraterna

EJ SVAR ANNAT SVAR: Liberalerna Kristdemokraterna Moderaterna

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

Den svenska försvarsindustrin har ett beroende av viss import från israeliska företag. Ett omedelbart stopp för import skulle kunna få konsekvenser för Sveriges egen försvarsförmåga och materielförsörjning. Vi ser att försvaret av Sverige alltid är prioriterat. Däremot behöver sådana tillstånd noga ses över och bedömas från fall till fall.

Kristdemokraterna:

Handeln är relativt begränsad. Exporten rör produkter med dubbla användningsområden och importen primärt digitala ledningssystem. De svenska försvarsbehoven är här vägledande. Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP) tar ställning i varje enskilt fall utifrån gällande regelverk, som begränsar exporten till krigförande länder.

Liberalerna:

Sverige behöver kunna samarbeta med andra demokratier inom försvars- och säkerhetsområdet och också kunna köpa försvarsmateriel från israeliska företag när det stärker svensk försvars- och säkerhetsförmåga i Europas upprustning och avskräckning mot Ryssland.

Moderaterna:

Export av svensk krigsmateriel prövas utifrån ett mycket strikt regelverk som Moderaterna står bakom. Den export som förekommer till Israel består av avslutande följdleveranser till privata företag av komponenter som vid den ursprungliga leveransen inte utgjorde krigsmateriel. Inget utförseltillstånd för försäljning till Israel har utfärdats sedan oktober 2023. Sverige har inte beviljat tillstånd för försäljning av krigsmateriel till den israeliska försvarsmakten eller andra statliga aktörer i Israel sedan 1950-talet.

Socialdemokraterna:

Import av krigsmateriel styrs av Sveriges nationella säkerhetsintressen och sker i enlighet med EU:s gemensamma riktlinjer samt bedömningar av berörda myndigheter, såsom Försvarmakten och Försvarets materielverk. I det allvarliga säkerhetspolitiska läge vi befinner oss i är tillgång till nödvändig försvarsmateriel avgörande. Ett generellt importstopp skulle kräva ett särskilt regelverk, riskera att bli verkningslöst och i praktiken slå mot vår egen försvarsförmåga.

Kommentarer från partierna:

Vänsterpartiet:

Att strypa vapentillförseln är ett effektivt verktyg för att sätta press på alla parter. All vapenexport från EU-länderna till Israel måste upphöra. Sverige bör därför ta initiativ till ett vapenembargo inom EU och FN. Sverige bör stoppa all vapenhandel, (både export och import), kalla hem försvarsattachén från Tel Aviv och avbryta allt militärt samarbete med Israel. Vi vill också se en lagstiftning som förbjuder landning/dockning vid svenska flygplatser och hamnar för transporter av krigsmateriel till Israel.

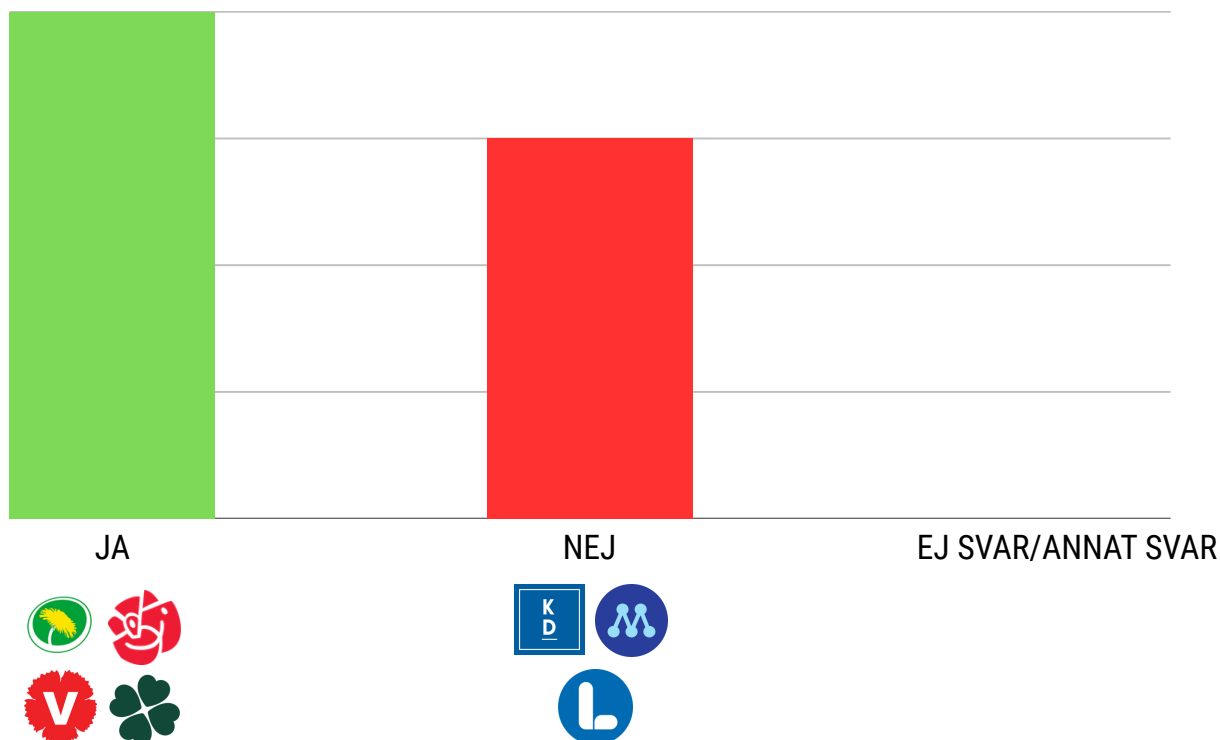
Miljöpartiet:

Vi vill att Sverige inför ett regelverk motsvarande det för vapenexport även för import, för att hindra att svenska försvaret ekonomiskt stöttar länder som begår grova folkrättsbrott eller gör oss beroende av stater med svag demokrati.

Fråga 10.

I december 2024 meddelade Sveriges regering att man avslutar kärnstödet till UNRWA. ICJ:s rådgivande yttrande från oktober 2025 fastslog att UNRWA spelar en oumbärlig roll i Gaza och avfärdade Israels anklagelser mot organisationen.

Anser ert parti att Sverige bör återuppta långsiktigt kärnstöd till UNRWA?

JA: Centerpartiet Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ: Kristdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna

EJ SVAR ANNAT SVAR:

Kommentarer från partierna:

Centerpartiet:

UNRWAs existens är ett direkt resultat av att en tvåstatslösning uteblivit i över 75 år. Att montera ned organisationen innan en politisk lösning är på plats underminerar hoppet och stabiliteten. Sverige måste därför, likt många andra EU-länder och EU, omedelbart återuppta sitt fulla kärnstöd. Det är en humanitär nödvändighet och en avgörande del i det långsiktiga arbetet för en hållbar fred.

Kristdemokraterna:

UNRWA har länge kantats av korruption, antisemitism och kopplingar till terrorism. Därutöver har Israel genom lagstiftning omöjliggjort UNRWA:s verksamhet. Regeringen har därför ökat samt riktat om stödet till andra organisationer som numera har bättre möjligheter att verka på plats.

Liberalerna:

Liberalerna vill öka det humanitära stödet till Gaza. Men UNRWA har under lång tid kritiserats för brister och förhållanden som riskerar att befästa ett permanent flyktingskap över generationer. Det har också funnits uppgifter om kopplingar till extremism som måste tas på största allvar. Samtidigt är de humanitära behoven i Gaza enorma. Därför är det rätt väg att, som regeringen gjort, kraftigt öka det svenska humanitära stödet genom andra FN-organ och humanitära aktörer.

Moderaterna:

Det allra viktigaste är att nödhjälp når fram till de som behöver det. Efter Israels förbud mot UNRWA att verka har regeringen valt att låta till exempel UNHCR förmedla denna hjälp.

Socialdemokraterna:

Vi ska återinföra det svenska stödet till UNRWA som har bäst infrastruktur för bistånd till palestinska flyktingar. Palestina bör vara ett prioriterat område för biståndspolitiken och vi vill se en ny Palestinastrategi för att säkerställa ett långsiktigt bistånd till Palestina.

Vänsterpartiet:

Ingen annan organisation kan fylla UNRWA:s plats. Sverige bör omgående återupprätta och öka stödet till UNRWA. I Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 föreslår vi en särskild UNRWA-miljard för att säkra stödet till organisationen. Sverige bör också arbeta i EU, FN och sina bilaterala kontakter med andra länder verka för att det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA ska säkras.

Fråga 11.

Anser ert parti att Sverige ska uppfylla sin skyldighet att fullt ut samarbeta med ICC och verkställa alla arresteringsorder som utfärdats av domstolen i alla fall som faller under domstolens jurisdiktion, inklusive arresteringsorder mot av premiärminister Benjamin Netanyahu och den tidigare försvarsministern Yoav Gallant?

Utveckla gärna tidigare svar.

JA

EJ SVAR/ANNAT SVAR

JA: Centerpartiet Miljöpartiet Moderaterna Kristdemokraterna Liberalerna
Socialdemokraterna Vänsterpartiet
NEJ:
EJ SVAR ANNAT SVAR:

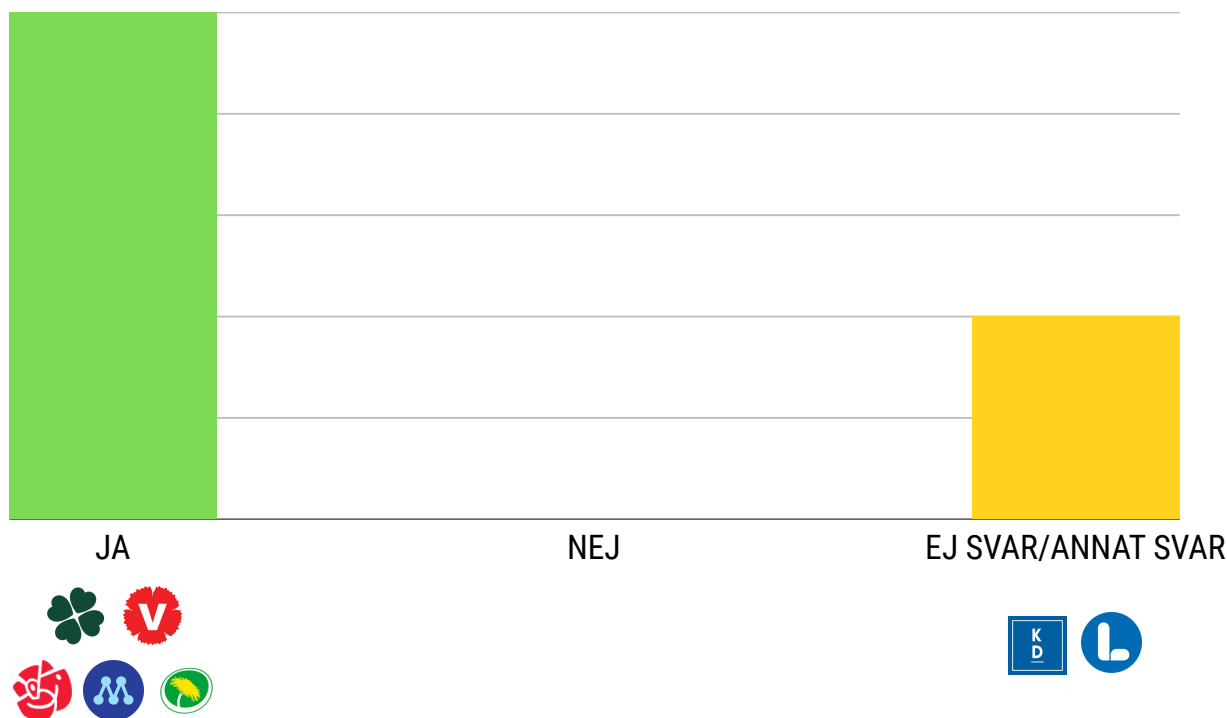
Kommentarer från partierna:

Kristdemokraterna:

Sverige är part till Romstadgan vilket innebär att vi också har en skyldighet att följa ICC:s beslut. Detta gäller oaktat eventuella synpunkter på de faktiska besluten. Vi instämmer i den kraftiga kritik som har riktats mot rapportör Albaneses brist på opartiskhet.

Fråga 12.

Anser ert parti att Sverige ska fortsätta att fördöma USA:s sanktioner mot domare vid Internationella brottmålsdomstolen (ICC), FN:s särskilda rapportör Albanese och palestinska människorättsorganisationer, samt stödja antagandet av EU:s blockeringsförordning?

JA: Centerpartiet, Miljöpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet

NEJ:

EJ SVAR ANNAT SVAR: Kristdemokraterna, Liberalerna

Kommentarer från partierna:

Kristdemokraterna:

Sverige är part till Romstadgan vilket innebär att vi också har en skyldighet att följa ICC:s beslut. Detta gäller oaktat eventuella synpunkter på de faktiska besluten. Vi instämmer i den kraftiga kritik som har riktats mot rapportör Albaneses brist på opartiskhet.

Moderaterna:

FN:s specialrapportörer är oberoende, vilket är centralt för deras funktion. Med det oberoendet följer också en skyldighet att uppträda ansvarsfullt. Francesca Albanese har vid flera tillfällen gjort olämpliga och polariserande uttalanden, vilket inte är acceptabelt i hennes position.

Miljöpartiet:

De internationella domstolarnas arbete är helt centralt för att utkräva ansvar för folkrättsbrott. Sverige måste stötta diplomatiskt, men också ekonomiskt. I vår skuggbudget skjuter vi därför till extra medel till de internationella domstolarnas arbete.

Övergripande svar på enkäten från partierna

Centerpartiet:

I en tid då auktoritära krafter utmanar den regelbaserade världsordningen är det viktigare än någonsin att stå upp för internationell rätt. För Centerpartiet är detta en kärnfråga. Folkrätten är inte bara en moralisk kompass, den är en fundamental säkerhetsgaranti, särskilt för mindre länder som Sverige. Vi måste försvara den genom aktiv diplomati, stärkt multilateralt samarbete inom EU och FN, och genom att kräva ansvar och motverka straffrihet för de som bryter mot den. Att kompromissa med internationell rätt är att kompromissa med vår egen trygghet och frihet.

Liberalerna:

Frågorna i enkäten fokuserar i stor utsträckning på Israels agerande, medan Irans destabiliserande roll i regionen och användningen av proxyrörelser som Hamas knappt berörs. Liberalerna står bakom internationell rätt, skyddet av civila och en framtida tvåstatslösning där israeler och palestinier kan leva sida vid sida i fred och säkerhet. Samtidigt måste det vara tydligt att Hamas aldrig kan tillåtas styra Gaza. Det palestinska folket är ytterst de största offren när en terrororganisation håller makten. Israel har rätt att existera och försvara sig som Mellanösterns enda demokrati, samtidigt som delar av Israels agerande – inte minst bosättningspolitiken på Västbanken – är djupt problematiska och underminerar möjligheten till en långsiktig fred.

Miljöpartiet:

Det är bra att EU infört sanktioner mot en rad våldsamma bosättare och organisationer, men vi vill att EU undersöker om det vore möjligt att även terrorklassa bosättningsorganisationer och individer. Vi vill också understryka vikten av att Sverige och EU ökar pressen på Israel för att upphäva lagstiftningen som begränsar internationella organisationer, och säkra fullt tillträde för journalister och humanitärt stöd till Gaza.

Socialdemokraterna:

För oss socialdemokrater är det självklart att Sverige ska ta en aktiv roll i Mellanöstern. Sverige har erkänt staten Palestina. Vi fördömer Israels illegala bosättningspolitik, ockupationen av palestinskt territorium och den israeliska regeringens krigsbrott mot den palestinska civilbefolkningen. Vi fördömer också det våld som utövas av terrororganisationer som Hamas. När konfliktnivån i Mellanöstern höjs ska Sverige vara med och verka för avspänning och dialog i regionen.

Vänsterpartiet:

Sverige har ett ansvar att ställa folkrättsförbrytare till svars. Straffrihet får inte råda. Vi vill se ökat stöd till både ICC och ICJ för att de ska kunna fullgöra sina uppdrag. USA ska inte diktera Sveriges utrikespolitik. EU bör aktivera blockeringsstadgan mot USA:s sanktioner så att utredningar och rättsprocesser kan ha sin gång.